

PEDAGOGISCH WERKPLAN

Kindcentrum Berglaren

Kinderopvang - Peuterwerk - BSO

Juli 2023

Inhoudsopgave

1.0. INLEIDING	3
2.0. VISIE EN MISSIE.....	4
2.1 Onze visie	4
2.2 Onze missie	4
3.0. LOCATIEBESCHRIJVING	5
3.1. Kinderdagverblijf Berglaren	5
3.2. BSO Berglaren (Groeskuijenstraat 32)	5
4.0. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	7
4.1. De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	7
4.1.1. Goede en vertrouwde relaties	7
4.1.3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes	17
4.2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	18
4.3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties	20
4.4. Waarden en normen; onze cultuur	22
4.5. Samenwerken met ouders	22
5.0. PEDAGOGISCHE KWALITEIT	25
5.1. Pedagogische ontwikkeling en reflectie	25
5.2. Pedagogische kwaliteit en professionalisering	25
5.3. Observeren	27
5.4. Vier-ogen-principe.....	27
6.0. RANDVOORWAARDEN	30
6.1. Groepsindeling en ruimtes	30
6.2. Samenstelling team	32
6.3. Pedagogische randvoorwaarden	32
6.4. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE).....	35
6.5. Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren	40
6.6 Voedingsbeleid	44
6.7. Social media.....	46
6.8. Open deuren	46

1.0. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Kindcentrum Berglaren staan deze basisbehoeftes centraal.

Elke locatie van GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) heeft een eigen pedagogisch beleidsplan (genoemd pedagogisch werkplan), naast het overkoepelend pedagogisch beleid van de stichting. Ouders en medewerkers kunnen hierin lezen hoe wij in de praktijk invulling geven aan het beleid.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze visie en missie, in hoofdstuk 3 beschrijven we de locatie en in hoofdstuk 4 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen en leggen we nader uit hoe we concreet aan deze doelen werken. Hoofdstuk 5 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op Kindcentrum Berglaren. Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. In hoofdstuk 6 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; alle maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

GOO-opvang en onderwijs (hierna: GOO) biedt een uitdagende omgeving die leuk en goed is voor kinderen en waar ze individuele ontwikkelingskansen krijgen. Onze kinderopvang richt zich op kinderen van 0 tot 13 jaar.

De opvang in groepen vindt plaats in kinderdagverblijven, peutergroepen en op de buitenschoolse opvang (BSO).

In dit pedagogisch beleid vindt u onze visie en missie. De pedagogische hoofddoelen, zoals uitgewerkt in de Wet kinderopvang, sluiten hier naadloos op aan. Dit plan laat zien hoe we op het gebied van pedagogiek met elkaar in ontwikkeling zijn en welke randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn. Naast dit overkoepelend pedagogisch beleid, heeft elke locatie van GOO een eigen pedagogisch beleidsplan/werkplan. Hierin lezen ouders en medewerkers op welke manier het beleid in de praktijk wordt vormgegeven. Het pedagogisch beleid wordt elke vijf jaar geëvalueerd en herzien.

Tot slot:

- Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.

2.0. VISIE EN MISSIE

2.1 Onze visie

Inclusief denken en doen

Bij inclusief denken en doen gaat het erom dat in alle aspecten van de samenleving rekening wordt gehouden met alle mensen. Als we dit vertalen naar GOO, betekent dit dat alle kinderen welkom zijn op onze kind centra, ongeacht hun ondersteuningsvraag. Ouders en begeleiders bekijken samen welke ondersteuning nodig en mogelijk is. Het streven is om de ondersteuning zo dicht mogelijk bij het kind en het liefst in de eigen wijk te organiseren. Het doel is immers om het kind deel te laten uitmaken van zijn of haar directe leefomgeving, in alle opzichten. We onderkennen dat in extreme gevallen handelingsverlegenheid kan ontstaan, waardoor we de oplossingen voor de juiste ondersteuning van het kind buiten onze eigen organisatie moeten zoeken.

GOO gelooft in een wereld waarin mensen hun talenten ontwikkelen en daarmee een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving van vandaag en morgen. Een samenleving waarin kinderen wereldburgers zijn en waarbij levenslang leren een vanzelfsprekendheid is.

De kinderen hebben niet de toekomst, ze zijn de toekomst!

Inclusief denken gaat ervan uit dat welzijn, succes en resultaten niet verkregen kunnen worden ten koste van de ander of zonder de ander. Daarom betrekken wij de ander in onze vraag/oplossing, met de bedoeling dat ieder er duurzaam beter van wordt. Dat betekent dat we focussen op samenwerking, op alle niveaus.

Organisatie en aansturing

Elk kindcentrum maakt onderdeel uit van een cluster. De clusterdirecteur is eindverantwoordelijk. De dagelijkse leiding ligt in handen van de kindcentrumleider, de adjunct opvang, de adjunct onderwijs en de intern begeleiders. Om tot een goed functionerende organisatie te komen, worden deze verantwoordelijken door één bestuur aangestuurd. Zo ontstaat een integrale aansturing van het aanbod. GOO is een lerende organisatie. Wij richten ons op de ontwikkeling van medewerkers en de ontwikkeling van de organisatie als geheel.

2.2 Onze missie

GOO wil kinderen van 0 tot 13 jaar hun talenten laten ontwikkelen en ze begeleiden in hun groei tot zelfbewuste en verantwoordelijke wereldburgers die, in balans met zichzelf en hun omgeving, in een steeds veranderende wereld willen blijven leren. We hebben de ambitie om te gaan voor de beste ontwikkeling, opvoeding, opvang, ondersteuning en het beste onderwijs en ouderbetrokkenheid. Bij GOO ligt de focus op het integraal aanbieden van onderwijs en opvang. Dat betekent dat wij ook een rol hebben in de opvoeding van kinderen. Deze komt niet alleen tot uiting in praktische zaken, maar ook in de manier waarop we met kinderen omgaan. Vanuit onze visie en waarden sporen we kinderen aan om zich te ontwikkelen. Daarbij werken we vanuit de overtuiging dat ieder kind van nature leergierig is.

3.0. LOCATIEBESCHRIJVING

3.1. Kinderdagverblijf Berglaren

Het kinderdagverblijf van Kindcentrum Berglaren is een gezellig kinderdagverblijf midden in een woonwijk in Gemert. Omringd door een sfeervolle groene tuin, straalt de locatie een vriendelijke en warme sfeer uit. Op het kinderdagverblijf wordt kinderopvang en peuterwerk aangeboden. Tegenover het kinderdagverblijf staat basisschool Berglaren waar het kinderdagverblijf samen een Kindcentrum mee vormt. De BSO van Kindcentrum Berglaren is gesitueerd in de basisschool.

Kindcentrum Berglaren heeft 4 horizontale groepen kinderopvang. Twee babygroepen voor kinderen van 0 t/m 2 jaar (de Apen en de Giraffen) en 2 peutergroepen voor kinderen vanaf 2 jaar tot ze naar de basisschool gaan (de Beren en de Olifanten).

Deze vier stamgroepen zijn gelegen aan een centrale hal. Deze situatie is te vergelijken met woningen rondom een woonpleintje. In de centrale hal kunnen kinderen spelen met materialen rondom de diverse VVE- thema's en daarnaast is deze ruimte geschikt voor gezamenlijk activiteiten. De groepen zijn sfeervol en huiselijk ingericht; keukenblok, aankleedblok, kindertoiletten, 1 of 2 slaapkamers en een tuin. De stamgroepen hebben veel speelplek: op de grond, in (thema)hoeken, aan tafel, in de boxen. De ruimtes zijn aangepast aan de leeftijd van de kinderen en de activiteiten die daarbij horen.

Verder is er een atelierruimte. Deze ruimte wordt gebruikt voor het aanbieden van activiteiten aan kinderen buiten de stamgroep. Regelmatig wordt er met name door de peutergroepen ook gebruik gemaakt van de faciliteiten van de basisschool zoals de speelzaal of de aula. Ook wordt er soms samen met de kleuters buiten gespeeld op de speelplaats van de school. Daar waar mogelijk worden activiteiten rondom feesten en andere thema's samen met de kleuters gevierd.

Momenteel worden er in de Zebragroep geen kinderen opgevangen. Deze groep wordt evenals de atelierruimte gebruikt voor het aanbieden van activiteiten aan de kinderen buiten de stamgroep.

Op het Kindcentrum wordt naast kinderopvang Peuterwerk aangeboden. Het Peuterwerk is geïntegreerd in de peutergroepen van het kinderdagverblijf. Op maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur spelen de kinderen van peuterwerk samen met de andere peuters van het kinderdagverblijf. De peuters van peuterwerk en van het kinderdagverblijf krijgen die ochtenden hetzelfde VE-aanbod aangeboden.

Het team van Kindcentrum Berglaren bestaat uit enthousiaste pedagogisch medewerkers, die ervoor zorgen dat kinderen zich fijn en veilig voelen op het kinderdagverblijf.

3.2. BSO Berglaren (Groeskuilenstraat 32)

BSO Berglaren is onderdeel van Kindcentrum Berglaren. Kindcentrum Berglaren is een samenwerkingsverband tussen BSO Berglaren, Peuterwerk Berglaren, Kinderdagverblijf Berglaren en het onderwijs met een gezamenlijk managementteam en twee intern begeleiders.

BSO Berglaren/locatie Groeskuilenstraat is een gezellige buitenschoolse opvang midden in een woonwijk in Gemert. De BSO is gevestigd in twee verschillende groepsruimtes binnen het schoolgedeelte van Kindcentrum Berglaren. Wij maken gebruik van twee van de klaslokalen van de school. Ook maken wij weleens gebruik van het handvaardigheidslokaal, de speelzaal en de aula en

hebben we de beschikking over het atelier (ruimte naast bso groep 1) waar de kinderen allerlei activiteiten kunnen doen.

Als het weer het toelaat kunnen de kinderen heerlijk buiten spelen op de speelplaats. Hier kunnen de kinderen fietsen, klimmen, ravotten en op de kleuter speelplaats kunnen ze de mooiste zandkastelen maken! Kinderen met toestemming van hun ouders mogen zelfstandig op het middenbouw plein spelen.

Onze BSO-locatie ligt in een mooie omgeving met veel groen. Langs de waterkant van het stroompje de Rips aan de overkant achter de school kunnen de kinderen onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers van alles ontdekken. Op loopafstand ligt een visvijver waar we wel eens gaan picknicken en vissen. Met lekker weer maken wij regelmatig gebruik van een uitdagende speeltuin in de buurt (het Zonnehoekje/De Wieken).

BSO Berglaren heeft twee groepen BSO van elk 22 kindplaatsen. Beide BSO- groepen (BSO groep 1 en BSO groep 2) zijn verdeeld in de leeftijdsgroep van 4 t/m 13 jaar.

Er staan op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag vaste medewerkers op de groepen. De stamgroepen zijn ingericht als een 'huis'; met een keukenblok, kindertoiletten, huiskamer en rusthoek. De BSO-ruimtes bieden voldoende speelplek; op de grond, in hoeken, aan tafel en ook is er een rusthoek gecreëerd die gelegenheid biedt om boekjes te lezen of tv te kijken. Aan de tafels bieden wij dagelijks leuke gevarieerde activiteiten aan.

De aangrenzende buitenruimte is na 14.30 uur alleen voor de BSO-kinderen en kunnen ze daar heerlijk spelen, voetballen, dansjes maken en op het onderbouw speelplein kun je zandkastelen bouwen en ravotten. De buitenruimte is omheind met een hekwerk. Er staan twee speeltoestellen en een grote zandbak.

De voorschoolse opvang wordt ook aangeboden in onze BSO-ruimtes. Dit betreft de voorschoolse opvang van meerdere locaties van Stichting GOO, namelijk voor BSO Berglaren en BSO het Venster. De kinderen van BSO het Venster worden lopend naar school gebracht.

De VSO is dagelijks geopend van 7.00 tot 8.30 uur. Een vaste groep pedagogisch medewerkers is verantwoordelijk voor zowel VSO, surveilleren tijdens de pauze van leerkrachten als BSO. Zo hebben de pedagogisch medewerkers de kinderen door de dag heen in beeld. Dit is erg prettig voor de kinderen en de pedagogisch medewerkers.

De BSO is op maandag, dinsdag en donderdag open van 14.30 tot 18.30 uur. Op woensdag en vrijdag van 12.30 tot 18.30 uur. BSO groep 1 is open op maandag, dinsdag en donderdag en BSO groep 2 is open van maandag t/m vrijdag. Op woensdag en vrijdag worden de kinderen van BSO groep 1 op BSO groep 2 opgevangen.

In schoolvakanties is de BSO dagelijks geopend van 7.00 tot 18.30 uur. Tijdens de VSO, op woensdag- en vrijdagmiddag en in vakanties komen er ook kinderen van Kindcentrum Het Venster naar de BSO bij Kindcentrum Berglaren.

De diensten van de pedagogisch medewerkers worden tot 18.00 uur in het rooster gepland. Zij weten dan zelf dat ze de sluitdienst hebben en wellicht waar nodig tot uiterlijk 18.30 uur moeten werken als er nog kinderen aanwezig zijn.

4.0. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 4.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 4.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 4.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 4.4 Waarden en normen; onze cultuur.
- 4.5 Samenwerken met ouders.

4.1. De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

In de volgende paragrafen beschrijven we hoe wij invulling aan geven aan de drie aspecten.

4.1.1. Goede en vertrouwde relaties

Wennen

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind, en pedagogisch medewerker en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek met de ouders. In dit gesprek legt de pedagogisch medewerker het reilen en zeilen van de groep uit. Dit wordt gedaan door de mentor van het kind, een pedagogisch medewerker die werkt op de dagen dat het kind gaat komen. Dit is prettig voor de ouders en, afhankelijk van de leeftijd, ook voor het kind.

De wenperiode wordt met ouders afgestemd. Er wordt afgesproken of hun kind de eerste keren de hele ochtend/dag meteen komt of dat het kind wat later start of eerder opgehaald wordt. Dit is afhankelijk van het kind en wordt met de ouder in het intakegesprek besproken.

Kinderen die over gaan van een baby- naar een peutergroep worden hier door de pedagogisch medewerkers ook goed op voorbereid. Dan worden er intern wenumomenten afgestemd waarop het kind al even gaat wennen op de nieuwe groep. Deze wenumomenten zijn bedoeld om de overgang naar de opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Na ongeveer drie maanden na de start van de opvang, is er een evaluatiemoment met de ouders.

Wennen bij de BSO

Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerker en kind, en pedagogisch medewerker en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek met de ouders. In dit gesprek legt de pedagogisch medewerker het reilen en zeilen van de groep uit. Dit wordt gedaan door de mentor van het kind, een pedagogisch medewerker die werkt op de dagen dat het kind gaat komen. Dit is prettig voor de ouders en, afhankelijk van de leeftijd, ook voor het kind.

De wenperiode wordt met ouders afgestemd. Er wordt afgesproken of hun kind de eerste keren de hele middag meteen komt of dat het kind wat eerder opgehaald wordt. Dit is afhankelijk van het kind en wordt met de ouder in het intakegesprek besproken.

Kinderen die over gaan van een peutergroep naar de BSO worden hier door de pedagogisch medewerkers ook goed op voorbereid. Dan worden er, daar waar mogelijk, intern wenmomenten afgestemd waarop het kind al even gaat wennen op de nieuwe groep. Deze wenmomenten zijn bedoeld om de overgang naar school en dus ook de BSO opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Na ongeveer drie maanden na de start van de opvang, is er een evaluatiemoment met de ouders.

Het opbouwen van 'hechting'

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker gevoelig is voor de signalen die het kind geeft en hierop adequaat reageert. De pedagogisch medewerker ziet het hechtingsproces als iets dat zij helpt opbouwen. Het tempo en de intensiteit waarin zij dat doet, stemt zij af op ervaringen en temperament van het kind. Kinderen kunnen een goede band aangaan met verschillende personen en kunnen negatieve ervaringen compenseren door positieve. Er is geen sprake van een korte, allesbepalende periode, maar juist het stap-voor-stap opbouwen van een hechting door volwassene die willen kijken en luisteren naar signalen van kinderen en er gepast op reageren.

Voorbeeld: Jimme komt voor de eerste keer naar de opvang en heeft moeite met afscheid nemen. De pedagogisch medewerker vangt Jimme op en gaat samen met haar naar mama zwaaien om haar emotioneel te ondersteunen.

Een vaste stamgroep

Een kind kan gedurende de week gebruik maken van ten hoogste twee stamgroepen. Op de woensdagen en de vrijdagen en in de schoolvakanties zijn er weinig kinderen in een groep aanwezig. Kinderen zijn gebaat bij meerdere speelkameraadjes en leeftijdsgenoten. Op de dagen dat er structureel minder kinderen zijn dan voegen we de groepen samen en kan het zijn dat een kind deel uit maakt van twee groepen. Kinderen uit beide groepen vormen dan die dag een stamgroep. Deze "gecombineerde" stamgroep heeft een (of twee) vaste pedagogisch medewerker(s). Zo hebben de kinderen op die dag vaste speelkameraadjes en een vertrouwde pedagogisch medewerker om zich heen. Hierbij rekening houdend met het vaste gezicht voor de baby's. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht tijdens de intake.

Onze stamgroepen zijn horizontale groepen. Dat wil zeggen dat een stamgroep bestaat uit kinderen van dezelfde leeftijdscategorie.

In de twee babygroepen worden kinderen geplaatst van 0 t/m 2 jaar. Deze groepen bestaan maximaal uit 14 kinderen per groep. Op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag worden de Giraffen structureel opgevangen bij de Apen, de Giraffengroep is dan gesloten. Van elke

babygroep is er dan een vaste medewerker aanwezig. Ook in vakanties, bij een geringe bezetting, worden de Giraffen en de Apen beide opgevangen bij de Apen. Ouders worden hier dan van tevoren van op de hoogte gesteld.

In de twee peutergroepen mogen maximaal 16 kinderen per groep opgevangen worden van 2 tot 4 jaar. Doordat peuterwerk op de ochtenden integreert in de peutergroep is de gemiddelde groeps grootte op de ochtenden hoger dan in de middag. De peutergroepen werken in de middag vaak samen op een stamgroep, de Beren. De Olifanten zijn de gesloten, deze kinderen worden dan met een vaste pm'er bij de Beren opgevangen. Dit is het geval op maandagmiddag, woensdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdagmiddag. In vakanties kunnen de peutergroepen bij een geringe bezetting in een groep gedraaid worden, de Beren. De Olifanten zijn dan gesloten. Als dat van toepassing is worden ouders hiervan van tevoren op de hoogte gesteld.

Basisgroep en de BSO

Een kind kan gedurende de week gebruik maken van ten hoogste twee basisgroepen. Op woensdag en vrijdag en in vakanties zijn er minder kinderen in een groep aanwezig. Kinderen zijn gebaat bij meerdere speelkameraadjes/leeftijdsgenoten. Op woensdag en vrijdag wordt BSO groep 1 opgevangen in BSO groep 2, daarom kan het zijn dat een kind deel uitmaakt van twee groepen. Kinderen uit beide groepen vormen dan die dag een basisgroep. Deze "gecombineerde" basisgroep heeft een (of twee) vaste pedagogisch medewerker(s). Zo hebben de kinderen op die dag vaste speelkameraadjes en een vertrouwde pedagogisch medewerker om zich heen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht tijdens de intake.

Onze basisgroepen zijn verticale groepen. Dat wil zeggen dat een basisgroep bestaat uit kinderen van verschillende leeftijden. In een verticale groep leren kinderen van verschillende leeftijden met elkaar te spelen en elkaar te respecteren, ze leren wederzijds hulp te bieden en hulp te krijgen en ze leren sociale verantwoordelijkheid te dragen. De basisgroepen van de BSO bestaan beide uit de leeftijdsgroep 4 t/m 13 jaar en kunnen maximaal 22 kinderen opvangen.

Inzet personeel

Vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers KDV

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Aan een kind tot een jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind worden toegewezen. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de "vaste gezichten-eis" niet. Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. Zij weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft. Bij zowel de Apen als de Giraffen werken 2 vaste pedagogisch medewerkers per stamgroep en bij de peutergroepen 3 of 4 vaste medewerkers per stamgroep.

Het kinderdagverblijf is geopend vanaf 7.00 uur. Doorgaans opent er een medewerker van de kinderopvang en een van de BSO op het Kindcentrum. Het kinderdagverblijf sluit om 18.30 uur. Een van de medewerkers van de babygroepen en een van de peutergroepen sluiten samen op de locatie af.

De diensten van de pedagogisch medewerkers worden tot 18.00 uur in het rooster gepland. Zij weten dan zelf dat ze de sluitdienst hebben en wellicht waar nodig tot uiterlijk 18.30 uur moeten werken als er nog kinderen aanwezig zijn.

Tijdens de openingstijden kunnen pedagogisch medewerkers te allen tijde een beroep doen op pedagogisch medewerkers van de andere groepen, de pedagogisch medewerkers van de BSO, de teamleiders van Kindcentrum Berglaren en de collega's van de basisschool. Daarnaast kan er een beroep gedaan worden op medewerkers van het Servicebureau van Stichting GOO. Deze kunnen binnen 15 minuten aanwezig zijn.

BSO

In onze basisgroepen werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Op de dagen dat het kind komt, is er minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Bij de buitenschoolse opvang worden er pedagogisch medewerkers ingezet op kind-ratio. GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig (in overleg met de groepsleiding) extra personeel ingezet.

Op alle groepen worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een schoonmaakbedrijf. Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers de handen echt vrij voor de kinderen.

Op BSO Berglaren opent en sluit er een medewerker. Als er maar een pedagogisch medewerker is dan is er een achterwacht geregeld. (Een achterwacht is een volwassen persoon met wie de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in noodsituaties) De achterwacht is als volgt geregeld: In de ochtenden is kinderdagverblijf Berglaren de achterwacht. Er zijn dan gewoonlijk twee personen in het gebouw. Tijdens de openingstijden kunnen de pedagogisch medewerkers ten allen tijden een beroep doen op de collega's van de dagopvang. Zij zijn in het pand aan de overkant van de straat aanwezig. Tijdens schooldagen zijn het team van de school en ook de collega's van het Servicebureau in Gemert achterwacht bij calamiteiten.

Bij grote gezamenlijke activiteiten zorgen we ervoor dat we de jongste BSO-kinderen zeker goed in de gaten houden. Dit doen we door altijd vertrouwde pedagogisch medewerkers mee te laten gaan naar de activiteit. Ook geven we de kinderen iets herkenbaars aan zoals bijvoorbeeld een veiligheidshesje met GOO erop.

Tijdens schoolweken wijken we maximaal een half uur per dag af van de leidster-kind ratio. Als er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de groep kunnen we afwijken tussen 17.30 en 18.00 uur. Momenteel is dat het geval op maandag, dinsdag en donderdag. Dit geldt ook voor de openingsdagen van de BSO tijdens de schoolvakantieweken of op schoolvrije dagen als de BSO minimaal 10 uur aaneengesloten geopend is. Tijdens de tussengelegen tijdsblokken, van 8:15 uur tot 9.00 uur, van 9.00 uur tot 12.45 uur, van 14.15 uur tot 17.15 uur wordt niet afgeweken van het BKR.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig BHV-certificaat. Deze medewerkers wonen jaarlijks een herhalingscursus bij. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan daar waar nodig.

Alle pedagogisch medewerkers hebben een geldig certificaat Kinder-EHBO. Hiervoor volgen zij ook jaarlijks een herhalingscursus.

Stagiaires en pedagogisch medewerker in opleiding

Naast gediplomeerde medewerkers kunnen er ook stagiaires of medewerkers in ontwikkeling werkzaam zijn op de groep. Zij maken deel uit van het team en worden begeleid door gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleiders. Stagiaires BOL worden enkel boventallig ingezet. Medewerkers in opleiding BBL kunnen na verloop ook gedeeltelijk intallig ingezet worden.

De stagiaire of medewerker in opleiding is gelijkwaardig in de omgang met collega's. We vinden het voor de stagiaire of medewerker in opleiding belangrijk dat ze zich welkom, gehoord en gezien voelt door ons. We doen onze uiterste best om een zo goed mogelijk leerklimaat te creëren. Zodat ook de stagiaire of medewerker in opleiding zich veilig voelt om te ontwikkelen. Op de werkvloer wordt de stagiaire of medewerker in opleiding gecoacht en vindt er een periodiek begeleidingsgesprek plaats. We vinden het belangrijk dat er ruimte is voor ontwikkeling en om ook echt iets te kunnen leren, krijgen zij ook de nodige verantwoordelijkheden toebedeeld en mogen zij onder toezicht van een gekwalificeerde medewerker in principe alle voorkomende werkzaamheden uitvoeren, passend bij de opleiding en het ontwikkelingsniveau.

Een uitzondering hierop is het verstrekken van medicijnen of het temperatuur van kinderen of het aannemen van de telefoon.

Er wordt natuurlijk goed gekeken naar wat de stagiaire of medewerker in opleiding aan verantwoordelijkheden aan kan. Bij Kindcentrum Berglaren hebben we jaarlijks snuffelstagiaires van het VMBO die mee mogen helpen met knutselen, spelletjes doen, opruimen, lezen. Snuffelstagiaires mogen nooit de baby's verzorgen of voeden, geen kinderen tillen, in- en uit bed helpen, geen verzorgende taken verrichten.

Ze worden begeleid door de pedagogisch medewerker op de groep en de contacten met school lopen via de teamleider opvang of de stage coördinator vanuit het servicebureau.

Vanuit het MBO (ROC) komen stagiaires die beroepsopleiding SPW volgen. Zij groeien langzaam in de loop van hun 3- of 4-jarige opleiding in de taken en verantwoordelijkheden van pedagogisch medewerker. Een eerstejaars student zal vooral ondersteunende werkzaamheden uitvoeren, terwijl een vierdejaars student al een observatie en een oudergesprek mag voeren. Hierbij kijken we steeds naar de individuele ontwikkeling, wat kan iemand al aan en wat vinden wij verantwoord. In de dagelijkse praktijk wordt door alle collega's ondersteuning geboden maar de vaste stagebegeleider (PM'er) is diegene die voor de begeleiding/coaching en beoordeling extra taakuren krijgt om deze begeleiding goed vorm te geven. Ook vanuit de opleiding HBO Pedagogiek kunnen er stagiaires geplaatst worden in de taken en verantwoordelijkheden van pedagogisch medewerker. Stagiaires en medewerkers in opleiding dragen geen eindverantwoordelijkheid over de kinderen. Een stagiaire of medewerker in opleiding mag daarom nooit alleen op de groep staan. De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert verschillende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.

De stagiair heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over het eigen leerproces.

De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Beroepskracht kind-ratio (BKR)

Voor de inzet van personeel op de dagopvang, peuterwerk en BSO houden we ons aan de wettelijke BKR (o.a. CAO Kinderopvang en de Modelverordening Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. Zodoende werken er altijd voldoende pedagogisch medewerkers op een stamgroep, afgestemd op het aantal kinderen en de leeftijd van de aanwezige kinderen. Wij hanteren ten minste de minimale richtlijn en om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig extra personeel ingezet.

Drie-uursregeling

Inzet pm'ers per groep en pauzetijden die wij hanteren.

Groep	Aantal pm'ers	Personeelsdiensten	Reguliere pauzetijden
Apen (0-2 jaar)	2	7.30 – 17.15 uur 8.15 – 18.00 uur	1 ^e pm pauze van 12.45-13.30 uur
Giraffen (0-2 jaar)	2	7.30 – 17.15 uur 8.15 – 18.00 uur	
Beren (2-4 jaar)	2	Hele diensten 7.30 – 17.15 uur 8.15 – 18.00 uur Halve diensten: 7.30 – 13.30 uur 8.15 – 13.30 uur	2 ^e pm pauze van 13.30 tot 14.15 uur
Olifanten (2-4 jaar)	2	Hele diensten 7.30 – 17.15 uur 8.15 – 18.00 uur Halve diensten: 7.30 – 13.30 uur 8.15 – 13.30 uur	

- * Vervroegde opvang vanaf 7.00 uur wordt door een pm'er van de babygroep gedraaid.
- * In de praktijk werkt 1 pm van de babygroep en 1 pm van de peutergroep tot 18.30 uur.
- * Wanneer een pm'er een halve dienst werkt naast een collega met een hele dienst, dan vangt diegene de pauze op en werkt tot 13.30 uur.

Inzet van 3 beroepskrachten op de babygroep

Als er vanwege het aantal kinderen op de babygroep met 3 pm'ers gewerkt dient te worden, dan zijn de personeelsdiensten als volgt en pauzetijdens als volgt:

Groep	Aantal pm'ers	Personeelsdiensten	Reguliere pauzetijden
Babygroepen	3	7.30 – 17.15 uur 8.00 – 17.30 uur 8.15 – 18.00 uur	1 ^e pm pauze van 12.45-13.15 uur 2 ^e pm pauze van 13.15 tot 13.45 uur

			3 ^e pm pauze van 13.45 tot 14.15 uur
--	--	--	---

Het is niet wenselijk bij de inzet van 3 pm'ers op de babygroep tussen de middag alleen te staan, vandaar de pauzetijd dan een half uur per pm'er is, zodat je altijd met 2 pm'ers op de groep aanwezig bent.

Aan het begin en einde van de dag wordt er verantwoord afgeweken van de BKR. In de praktijk is dit tussen 7.30 en 8.15 uur en tussen 17.15 en 18.00 uur. En tussen de middag van 12.45-14.15 uur. De pedagogisch medewerkers hebben dan pauze.

Tijdens deze genoemde tijdsbestekken bieden we geen standaard, voorbereid (activiteiten)programma aan. Er wordt gekeken wat de kinderen op dat moment nodig hebben en dat wordt er geboden. Hierbij is ook het voordeel dat je ook extra aandacht aan een klein groepje kinderen of een individueel kind kunt geven als de situatie zich daarvoor leent. Door niet af te wijken van de BKR op andere tijden van de dag, creëren we rust op de groep en kunnen we een vast programma maken wat gevolgd wordt middels het VVE programma Uk en Puk. Dan krijgen alle kinderen deze activiteiten en ontwikkelingsmateriaal aangeboden.

Omdat er aan het begin, tussen de middag en einde van de dag minder kinderen aanwezig zijn, kan er voldoende aandacht worden besteed aan de behoeften van de kinderen. Ook wordt er specifiek gekeken naar de inzet van stagiaires en BBL'er in deze situaties. Zij nemen vaak overlappend met de ene en de andere collega pauze, zodat er zo lang mogelijke tijd 2 pedagogisch medewerkers voor de kinderen beschikbaar zijn om aan de behoeften van de kinderen te voldoen.

Vaste gezichten criterium

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Ook werken wij binnen GOO met onze pedagogische visie. Onze visie geeft een mooie beschrijving van de manier waarop wij bijdragen aan het bieden van de emotionele veiligheid en stabiliteit richting onze kinderen (zie hiervoor het pedagogisch beleid van GOO). Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichten criterium in onderstaande situaties:

- als volgens het vaste gezichten criterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en
- het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Omgang met de basisgroep bij activiteiten in groepen groter dan dertig kinderen. (BSO)

Bij gezamenlijke activiteiten die plaatsvinden in groepen groter dan dertig kinderen, vinden wij het extra belangrijk dat kinderen goed weten bij welke basisgroep en welke pedagogisch medewerkers ze horen. De emotionele veiligheid van kinderen vraagt in grotere groepen extra aandacht. Daarom zorgen we ervoor dat bij grote gezamenlijke activiteiten de kinderen goed in de gaten worden gehouden en met name de jongste kinderen. Dit doen we door

altijd voldoende vertrouwde pedagogisch medewerkers mee te laten gaan naar de activiteit of met het uitstapje. Ook geven we de kinderen iets herkenbaars aan of op, b.v. een veiligheidshesje met GOO erop of met Sinterklaas een sinterklaasmuts. Daarnaast wordt altijd beoordeeld of deelname aan grote gezamenlijke activiteiten meerwaarde biedt voor een kind/de kinderen. Het voldoende kunnen waarborgen van de emotionele veiligheid vormt altijd het uitgangspunt.

Inzet personeel bij ruilen en incidentele opvang

Ouders kunnen gebruik maken van een aantal ruildagen, zoals beschreven in onze ruilservice. Dit betekent dat ze de dagen die ze niet gebruiken, op een ander moment kunnen inzetten. In het ouderportaal wordt door het systeem bijgehouden welke dagdelen het kind niet aanwezig was, bijvoorbeeld door ziekte of vakantie of een feestdag. De dagdelen kunnen geruild worden met een vergelijkbaar dagdeel, als de groepsgrootte en groepssamenstelling dit toelaat. De ruildagen vervallen 90 dagen na datum afwezigheid van uw kind en na beëindiging van de opvang. Het gebruik van ruildagen is een service. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Als er bij een ruiling of extra dagdeel geen mogelijkheid is om een kind te plaatsen binnen de huidige vaste groep, dan bestaat incidenteel de mogelijkheid dat het kind op een andere groep geplaatst wordt. Ouders moeten hier toestemming voor geven.

Elk kind heeft een mentor

Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan de ouders en kind bekend gemaakt wie de mentor van het kind is. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor het kind dossier over aan de school en eventueel aan de BSO. Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch medewerker het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer het digitale logboek in Konnect en tijdens de groepsoverleggen is er ruimte voor overleg.

4.1.2. Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op het kinderdagverblijf als op de BSO is sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er gaat gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan alle behoeftes van kinderen te kunnen voldoen.

Een dag op Kindcentrum Berglaren ziet er globaal als volgt uit:

Tijden	Dagindeling van de babygroepen
7.00-7.30 uur	Kinderen met verlengde opvang worden opgevangen bij de apengroep. De kinderen mogen vrij spelen. En er is de tijd om een boterham te eten en wat te drinken.
7.30-9.00 uur	Kinderen worden ontvangen op de eigen groep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Kinderen mogen vrij spelen en tegen 9.00 gaan we samen opruimen. Een pedagogisch medewerker maakt fruit klaar.

9.00-9.15 uur	Tafelmoment: opening van de dag, VVE-activiteit.
9.15-9.45 uur	Kinderen gaan fruit eten, krijgen fruithap en krijgen iets te drinken.
9.45-10.15 uur	Verschonon, afwassen en kinderen gaan naar bed.
10.15-11.00 uur	Buiten spelen (of alternatieve activiteit), VVE-activiteit, kinderen uit bed halen.
11.00 -12.00 uur	Kinderen uit bed halen, met de kinderen lunchen en fles geven.
12.00-12.30 uur	Verschonon, kinderen gaan naar bed.
13.00 uur	Kinderen worden opgehaald of gebracht.
12.45-13.45 uur	Rustige activiteiten met de kinderen die niet slapen.
13.45-15.00 uur	Kinderen uit bed halen, kinderen verschonon, fles geven en eten klaarmaken.
15.00-15.15 uur	VVE-activiteit.
15.15-15.45 uur	Kinderen eten groente of een cracker en krijgen iets te drinken.
15.45-16.30 uur	Verschonon, VVE-activiteit, groentehapje geven, buiten spelen, kinderen uit bed halen.
16.30-17.45uur	Kinderen mogen vrij spelen en worden opgehaald.
17.45-18.30 uur	De pedagogisch medewerker die afsluit gaat naar de stamgroep van het kind, er is tijd voor een overdracht.

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het zingen van liedjes voor het eten of in de trappellzak een boekje lezen op de bank voor het dutje. Ook 's morgens zwaaien naar papa/mama of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel. Naast deze dagelijkse gewoontes hebben we ook rituelen bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het vieren van een verjaardag of afscheidsfeestje wanneer een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat.

Tijden	Dagindeling van de peutergroepen
7.00-7.30 uur	Kinderen met verlengde opvang worden opgevangen bij de Apen groep en er is voor de kinderen de mogelijkheid om rustig een boterham te eten en wat erbij te drinken.
7.30-9:00 uur	Kinderen peutergroep worden opgevangen op eigen groep <ul style="list-style-type: none"> Vrij spel of spel in kleine groepjes of individueel
8.30 -8.40 uur	Kinderen peuterwerk komen binnen
8.30-9.00 uur	Vrij spel of begeleid spel
9.00-9.15 uur	Gezamenlijke kringactiviteit volgens VVE-programma
9.15-10.00 uur	Voorlezen en begeleid spel volgens VVE-programma <ul style="list-style-type: none"> 1 gedeelte van de groep voorlezen 1 gedeelte van de groep begeleid spel of activiteit <p>En vervolgens de groepen wisselen</p>
10.00 uur	Verschoonronde/ toiletbezoek
10.15-10.30 uur	Gezamenlijk fruit eten
10.30- 11.15 uur	Buiten spelen of andere activiteit volgens VVE-programma
11.15- 11.30 uur	Toiletbezoek/ voorbereiden lunch
11.30-12.20 uur	Gezamenlijk lunchen aan tafel
12.20-12.30 uur	Kinderen peuterwerk worden opgehaald
12.30-13.00 uur	Opruimen en kinderen gaan slapen
13.00-14.30 uur	Slaaptijd en voor kinderen die niet slapen een rustige activiteit
14.30- 15.00 uur	Vrij spelen of begeleid spelen
15.00-15.30 uur	Gezamenlijk tussendoortje eten
15.30- 16.15 uur	Activiteit voor de kinderen volgens VVE-programma
16.15-16.30 uur	Verschoonronde/ toiletbezoek
16.30- 16.45 uur	Voorlezen en afsluiting van de dag
16.45-18.30 uur	Vrij spel of begeleid spel. Ouders/verzorgers komen de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. Ieder dagdeel hangen de dagritme kaarten al klaar, zodat zichtbaar is wat er allemaal gaat gebeuren. Als peuters in de kring

zitten wordt samen gekeken welke activiteiten al gedaan zijn en worden de kaarten omgedraaid. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het zingen van liedjes voor het eten of een boekje lezen op de bank voor het dutje. Ook 's morgens zwaaien naar papa/mama of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel.

Bij het peuterwerk is er een of twee pedagogisch medewerkers voorlees coördinator. Zij draagt zorg voor een actueel leesplan, waarin doelen staan beschreven om de taalontwikkeling bij de kinderen te stimuleren. Daarvoor gaat zij twee keer per jaar naar een bijeenkomst, waar verschillende voorlees coördinatoren van andere locaties bij elkaar komen om hun ervaringen te delen en elkaar advies en tips kunnen geven.

Bij de BSO is sprake van een vast ritme/dagindeling. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dag op BSO Berglaren, locatie ziet er globaal als volgt uit:

Tijden	VSO
7.00-7.30 uur	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht. Kinderen kunnen eventueel een boterham eten en wat drinken.
7.30-8.10 uur	Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de BSO-groep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.
8.10-8.15 uur	Kinderen ruimen samen de groep en of buiten op.
8.15 uur	Op schooldagen worden kinderen door de pedagogisch medewerkers tijdig naar de klas gebracht. De kinderen van basisschool het Venster lopen samen met een pedagogisch medewerker naar school. Indien noodzakelijk kan incidenteel een taxi worden ingezet. Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.
8.20 uur	De jongste kinderen van Kindcentrum Berglaren worden naar de klas gebracht. De oudere kinderen gaan zelfstandig naar de klas.

Tijden	BSO
14.00-14.20 uur	Vorbereiding activiteitenprogramma GOO For Fun en administratieve werkzaamheden.
14.30 uur	Ophalen, ontvangst en registratie van de kinderen, warm welkom bij de deur.
14.30-15.00 uur	Vrij spel binnen of buiten.
15.15-15.30 uur	Opruimen, toiletbezoek, handen wassen en aan tafel.
15.15-15.30 uur	Gezamenlijk fruit eten, ranja en een koekje, doorspreken van de dag, leuke gebeurtenissen.
15.30-17.00 uur	Vorbereide activiteit, verjaardag vieren, vrij spelen. In schoolweken bieden we dagelijks een of twee activiteiten aan, passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen en de oudere kinderen mogen zelfstandig in een klein groepje buiten spelen. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.
16.30-18.30 uur	Ouders/ verzorgers komen de kinderen in de basisgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.

Tijden	Vakantie/studiedagen BSO - Vakantieplezier
7.00-7.30	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht.
7.30-9.00	Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de BSO-groep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen vrijspelen.
9.00-9.30	Tijdens vakantiedagen gaan we nog lekker even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.
9.30-10.00	Tijdens vakantiedagen nemen we het dagprogramma (in DOEN kids wordt vooraf een compleet programma opgesteld) door met de kinderen. We eten samen fruit en drinken een bekertje appelsap/ranja.

10.00-10.45	De kinderen gaan na het fruit eten een half uurtje buiten spelen.
10.45-11.30	Kinderen zijn vrij om te kiezen. Ze mogen lekker vrij spelen of met de activiteit meedoen. De oudere kinderen (8+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Soms maken we een uitstapje in de buurt.
11.30-12.30	Tafelmoment met de kinderen.
12.30-13.00	Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen gebracht of gehaald.
13.00-15.30	Na de lunch gaan de kinderen vrij spelen zowel binnen als buiten of met de activiteit meedoen. Kinderen zijn vrij om te kiezen en mogen ook zelfstandig in een klein groepje buiten spelen. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten. Rond 14.00 uur drinken we wat ranja of water.
15.30-16.00	We gaan samen fruit of groente en/of een koekje eten en wat drinken.
16.00-17.00	Vrijblijvende activiteit of vrij spel.
16.30-18.30	Ouders/ verzorgers komen de kinderen in de basisgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spel materiaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.

4.1.3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

4.2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch medewerkers bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid door ze aan te moedigen zelfstandig te eten, spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch medewerker. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Baby's worden door de ouder meestal letterlijk uit handen gegeven en daarbij wordt de zorg overgedragen. Er is dan tijd en aandacht voor de baby die persoonlijk begroet wordt waarbij de tijd wordt genomen om aan de overgang te wennen. Voor de dreumesen en peuters is gelegenheid bij het brengen om samen te spelen of een werkje te doen, er staan hiervoor altijd spullen klaar die uitnodigen tot samenspel tussen kind en de ouder(s). Bij het afscheid nemen wordt geknuffeld en bij het raam in de gang worden ouders uitgezwaaid. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes.

Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout”, maar “het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed”. Wanneer een kind extra aandacht nodig heeft bij bv. verdriet, wordt het op schoot genomen, geknuffeld en getroost. Dan worden de gevoelens en de situatie onder woorden gebracht waardoor het kind leert de gevoelens te herkennen en benoemen. Ook worden er vaak complimentjes uitgedeeld om kinderen op een positieve manier te bevestigen in hun gedrag en persoonlijkheid. Dit draagt bij aan een positief zelfbeeld en het zelfvertrouwen. De BSO-kinderen komen in de schoolweken zelf naar de BSO en bij de eerste weken van de jongste kinderen wordt de afspraak gemaakt met de leerkracht of de kinderen in de klas worden opgehaald of gebracht door de leerkracht. Wanneer de kinderen op de BSO komen worden ze persoonlijk begroet. De pedagogisch medewerker heeft veel interactie met de kinderen, waarbij ze ziet hoe het gaat met het kind en of er bijzonderheden zijn. Er is veel aandacht voor het individu waarbij gekeken wordt welke interesse een kind heeft en daarbij zelf keuzes mag maken in activiteiten en samenspel. In de vakantieweken worden kinderen door ouder(s) gebracht en is er aandacht voor het kind en de eventuele bijzonderheden.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Dreumesen en peuters zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Bijvoorbeeld de jas aan- en uittrekken en opruimen. Wij stimuleren dit. Ook betrekken we kinderen bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was en mee opruimen. Ze worden uitgenodigd om mee te helpen bij huishoudelijke taakjes zoals de was, spullen halen of brengen op school. In de hal en bij het buiten spelen wordt bij kinderen door klimmen, klauteren, rennen en fietsen de motoriek gestimuleerd. Kinderen leren vooral ook veel van elkaar en we stimuleren zo ook om elkaar te helpen. De jongste kinderen op de BSO (4-7 jaar) mogen meehelpen op de BSO met taakjes en bij de oudste kinderen (7+ -13 jaar) wordt er meer zelfstandigheid geboden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt en weten kinderen dat het consequenties heeft als zich daar niet aan houden. Bij de BSO ligt het accent niet zozeer op ontwikkeling van competenties maar op het welbevinden. Samen met de kinderen wordt besproken welke activiteiten er gedaan worden waarbij de kinderen hun eigen inbreng hebben.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen.
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. Binnen onze kinderopvang praten we daarom de hele dag met de kinderen. Met baby's tijdens het verschonen, in bed leggen, knuffelen en voeden. Ook bij de dreumesen en peuters vertellen we wat we doen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleeden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

4.3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In onze kindcentra zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen regelmatig aan met hun naam om ze het gevoel te geven dat ze bij de groep horen.

Pedagogisch medewerkers leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen.

Samen spelen en imiteren

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen namelijk rekening houden met elkaars behoeften en gevoelens. Ze leren delen, conflicten oplossen en zich verzoenen.

De kinderen krijgen kleine taakjes binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

We respecteren spirituele of godsdienstige gevoelens van diverse geloofsovertuigingen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden

We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, dan zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen “dat kun je wel” en door het geven van complimenten als “dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”

We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.

We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer belangstelling dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie baby's

Als baby's verdrietig zijn, laten we ze niet te lang huilen. We lachen en praten veel tegen baby's, zo krijgen we verschillende manieren van interactie. Om het taalgevoel te ontwikkelen, gebruiken we veel verschillende woorden. Vaak zijn we een-op-een met de baby's bezig: tijdens het verschonen op de commode, bij het geven van de fles of wanneer ze op schoot zitten bijvoorbeeld.

Interactie dreumesen

We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en het niveau van het kind. Op de dreumes-leeftijd spelen kinderen nog niet echt mét elkaar, maar naast elkaar. Zo kan het voorkomen dat een kind met speelgoed speelt

dat door een ander kind wordt afgepakt. In zo'n situatie leren wij de kinderen dit zelf op te lossen. Lukt dat niet, dan ondersteunen we ze hierbij. We geven het kind korte en duidelijke boodschappen: "ik wil dat je stopt met...", "wie was daarmee aan het spelen?", "had jij die auto?".

Interactie peuters

Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar, op hun beurt wachten, gehoorzamen en respect voor anderen hebben. Als kinderen een ander kind pijn doen, zetten we ze even apart en leggen we uit waarom we dat doen. Vervolgens moeten ze sorry zeggen voordat ze weer mogen gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen en uitvogelen hoe een spel gaat, ondervinden de peuters zelf. Natuurlijk met ondersteuning van de medewerkers, als dat nodig is.

Aan tafel letten we op de tafelmanieren: we vinden het belangrijk dat kinderen netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie BSO-kinderen

We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten.

4.4. Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen.

“Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij” (morele competenties)

We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over.

Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of haar ontwikkeling. Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit gedrag te herhalen.

4.5. Samenwerken met ouders

Wij kunnen ons werk alleen goed doen als het contact en de samenwerking met ouders goed is. We hebben daarom verschillende contactmomenten.

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek. Wij krijgen tijdens deze eerste periode zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders en hebben een eerste kennismaking met het kind. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij met de kinderen omgaan/ze begeleiden.

Na drie maanden wordt er door ouders een formulier ingevuld en naar aanleiding hiervan kan er een evaluatiegesprek plaats vinden. (wanneer ouder hier ook behoefte aan heeft) Hoe gaat het met het kind op de opvang of het peuterwerk? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen. Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat. Bij het ophalen van de kinderen is dan ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

De verjaardag van elk kind wordt gevierd. Ouders op het kdv worden uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Bij de babygroepen krijgt ieder kind een schriftje waarin we tot de 1 jaar dagelijks noteren hoe het gaat met het kind in de groep en van 1 tot 2 jaar wekelijks. We spreken dan over de motorische ontwikkeling, taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling. Ook worden grappige uitspraken genoteerd. Het schriftje dient als een communicatiemiddel over en weer. Dus ook ouders kunnen

hier iets in kwijt. Het wordt daardoor een leuk en interessant document als communicatiemiddel voor het kind en voor later. Van 2 tot 4 jaar heeft een kind geen schriftje meer. In de groep hangt een whiteboard. Hierop staan allerlei mededelingen, zoals geboortes van broertjes en zusjes, slaaptijden en wat de kinderen hebben gegeten.

Bij aanvang van een nieuw VVE thema ontvangen ouders via het Ouderportaal informatie over de inhoud van het VVE thema. Ook worden ouders via het Ouderportaal op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en veranderingen op de locatie.

Daarnaast ontvangen ouders wekelijks een nieuwsbrief van het Kindcentrum daarin worden ouders geïnformeerd over specifieke locatie-ontwikkelingen en organisatie brede ontwikkelingen. Ook deze nieuwsbrieven worden verspreid via het Ouderportaal.

Verder ontvangen zij minimaal twee keer per jaar de nieuwsbrief vanuit stichting GOO.

Jaarlijks oudergesprek

Ieder kind wordt tijdens een opvang dag zoveel mogelijk geobserveerd. Tijdens de observatie wordt gelet op o.a. basiskenmerken, welbevinden, betrokkenheid, de verschillende ontwikkelingsgebieden en risicofactoren. In paragraaf 6.5 vindt u meer informatie hierover. Eenmaal per jaar, in de maand waarin een kind jarig is, worden de observaties geregistreerd en de resultaten besproken met ouders tijdens een oudergesprek. Binnen de opvang wordt er gewerkt met het kind volgsysteem KIIK! En de kinderen van de BSO-groepen worden jaarlijks geobserveerd via het observatiemodel van Welbevinden, ouders krijgen een formulier met een aantal vragen met betrekking tot het welbevinden van het kind op de BSO. De kinderen die 8 jaar en ouder zijn krijgen ook een formulier dat ze met de ouders samen kunnen invullen. Er is de mogelijkheid voor de ouders om samen met hun mentor van het kind de bevindingen van de observatie te bespreken en daar waar nodig worden er acties uitgezet om het welbevinden van het kind te vergroten. Natuurlijk kan een oudergesprek ook tussentijds worden aangevraagd door zowel de ouders als pedagogisch medewerkers.

Breng- en haalmomenten

Bij het brengen of ophalen van de kinderen is altijd ruimte voor een praatje; om het wel en wee van het kind te bespreken of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen een gesprek aanvragen mocht daar behoefte aan zijn.

BSO

Bij het halen en brengen van de kinderen is er altijd ruimte voor een overdracht. We vinden het belangrijk om ouders op de hoogte te brengen hoe het dagdeel/dag op de BSO is verlopen. Soms heeft het kind zijn dag niet gehad op school dit geven wij door aan de ouder. Bij de oudere kinderen van de BSO wordt er een beroep gedaan op hun eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid, we vinden het hier van enorm belang om de ouders hierin mee te nemen. Hoe kijken wij hier als pedagogisch medewerker tegen aan en wat vindt de ouder hiervan? De ouder wordt betrokken in het reilen en zeilen van hun kind(eren). Wanneer kinderen met toestemming van hun ouders zelfstandig naar huis mogen gaan, kan er telefonisch een overdracht plaatsvinden. Ook wanneer kinderen zelfstandig naar het sporten of muziekles mogen gaan kan dit met toestemming van de ouders.

Nieuwsbrieven en digitaal ouderportaal

De ouders ontvangen minimaal twee keer per jaar de nieuwsbrief vanuit Stichting GOO. Vanuit het Kindcentrum zelf ontvangen ouders wekelijks een nieuwsbrief 't Berglaatje'. De communicatie met ouders verloopt via het ouderportaal Konnect.

BSO- informatie

Voor aanvang van een vakantieperiode ontvangen ouders schriftelijke informatie over de inhoud van het activiteitenprogramma en het thema. Ook worden ouders via het ouderportaal op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en veranderingen op locatie. Ouders melden zich aan voor het ouderportaal Konnect via dit portaal komt al het nieuws binnen.

Exit formulier

Als een kind de opvang van kindcentrum Berglaren verlaat ontvangen de ouders een exit formulier. Wij vragen ouders hun mening te geven over de opvang, waarvan ze gebruik gemaakt hebben. Complimenten en suggesties voor verbetering worden vervolgens besproken in de groepsoverleggen.

Info GOO-Raad

Meepraten over onderwijs en opvang?

Wat is de ideale profielschets voor de nieuwe kindcentrumleider van een kindcentrum? Is het pedagogisch beleid voor verbetering vatbaar? Is de begroting verantwoord? Hoe richten we de buitenruimtes van onze kindcentra in? Hoe gaan we als organisatie om met social media? De GOO-raad buigt zich over allerlei vraagstukken die de afzonderlijke kindcentra overstijgen. Als lid van deze raad geef je gevraagd én ongevraagd advies hierover. De GOO-raad bestaat naast de afzonderlijke Kindcentrum-raden (KC-raden) van de kindcentra.

De KC-raad

Binnen Kindcentrum Berglaren is er sinds het schooljaar 2019-2020 één centrale Kindcentrumraad. Hierin zijn ouders en medewerkers van zowel onderwijs als kinderopvang vertegenwoordigd. De KC-raad heeft als doel de belangen van de kinderen en ouders van de locatie waar de KC-raad aan verbonden is, zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen en te adviseren ten aanzien van kwaliteit.

Er staan wat betreft de kinderopvang een aantal jaarlijks terugkomende onderwerpen op de agenda, zoals de tarieven voor het volgend jaar, de dag van de pedagogisch medewerker (3e donderdag in september), de binnengekomen GGD-inspectierapporten, het pedagogisch beleidsplan van de locatie(s), het evalueren van het vier-ogen-principe.

De notulen van de KC-raad en alle nieuwe ouderinformatie staan op de website van Kindcentrum Berglaren.

5.0. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

5.1. Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces. Borging hiervan vraagt om planmatigheid en structuur. Natuurlijk zetten we in op de verdere ontwikkeling en de blijvende verbetering van onze pedagogische kwaliteit. Reflecteren op praktijkervaringen vanuit het pedagogisch handelen en goed communiceren hierover zijn daarvoor van cruciaal belang. De pedagogische kwaliteit hangt nauw samen met de interactievaardigheden van medewerkers:

- Sensitieve responsiviteit.
- Respect voor de autonomie.
- Structureren en grenzen stellen.
- Praten en uitleggen.
- Begeleiden van interacties tussen de kinderen.
- Ontwikkelingsstimulering.

Om te kunnen reflecteren op het pedagogisch handelen is interactie met ouders, kinderen en collega's van groot belang. Deze interacties zijn planmatig en vormen een structureel onderdeel van ons werk. Ze vormen de basis voor verbeterdoelen.

Daarnaast zoeken de medewerkers van GOO actief de samenwerking op met diverse partners die deel uitmaken van de omgeving van het kind, zoals jeugdgezondheidszorg, het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Met deze partners vindt regelmatig overleg plaats. Als dit betrekking heeft op een kind, gebeurt dit altijd in overleg met de ouders.

5.2. Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven.

Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VVE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. In het kader van het laatste thema heeft stichting GOO dit als volgt vormgegeven. Binnen dit thema kennen we twee taakgebieden namelijk coaching on the job en beleidsontwikkeling en implementatie. Stichting GOO heeft ervoor gekozen om deze twee taakgebieden op te delen in drie verschillende functies.

Hoofd kwaliteit opvang en onderwijs: is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.

Pedagogisch /VE beleidsmedewerker; resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit en onderwijs. De beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit binnen onderwijs en opvang te verhogen, implementeren en waarborgen.

Taken pedagogisch beleidsmedewerker:

- Up tot date houden van het beleid
- Ondersteuning bieden naar aanleiding van de P&C cyclus
- Opstellen urenverantwoording voor januari
- Overleg pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- VE-overleg gemeentes
- Monitoring doelgroepkinderen

*Mede-verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Pedagogisch/VE coach: resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE-beleid. Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld. Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VE coach:

- Coaching on the job
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- Overleg teamleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE-opleidingsplan en de GOO-standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroep kinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE coaches op GOO niveau op locatie niveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het pedagogisch beleidsplan.

De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder ander door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundige

De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht.

Berekening en verdeling locaties

Voor de berekening van de inzet van beleidsmedewerker is het aantal LRK-nummers leidend. Per LRK-nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE-beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroep kinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel GOO-niveau als op locatie berekend en vastgelegd.

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren van de pedagogisch coaches getoetst. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan. Voor kindcentrum Berglaren gelden voor het jaar 2023 de volgende Fte's aangegeven in onderstaand tabel.

Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroep-kinderen	Uren VE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeelsl eutel 40%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach + VE uren	Totaal aantal uren pedagogisch coach + VE uren, per week	Impuls kwaliteit ; aantal uren extra (naar rato aantal FTE) per cluster/ week	Totaal aantal uren per week
KC Berglaren	10,5	105,3	13	130	52	157,3	3,3	0,7	4,0
Totaal:	16,2	161,8	13	130	52	213,8	4,5	1,0	5,6

De leidinggevenden van de kindcentra zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen. Iedere locatie werkt met een locatiejaarplan, waarin doelen en prioriteiten worden gesteld. Daarnaast heeft GOO centraal een scholingsplan opgesteld.

5.3. Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Dagelijks vertellen ze de ouders over de belevenissen van het kind op die dag. Eens per jaar wordt een observatielijst over het kind ingevuld die tijdens het oudergesprek wordt besproken.

5.4. Vier-ogen-principe

Het vier-ogen-principe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.

Vertrekpunten zijn:

- De uitvoering van het vier-ogen-principe is pedagogisch verantwoord.
- De wijze waarop invulling aan het vier-ogen-principe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze locatie.
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier-ogen-principe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat

voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de eigen manager/coördinator/directeur en van de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de manager/coördinator/directeur.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vier-ogen-principe verantwoord uit te voeren:

Een open aanspreekcultuur

Alle medewerkers krijgen training in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We oefenen dit ook regelmatig. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.

In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch medewerkers feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht-kind ratio, waardoor meestal meerdere pedagogisch medewerkers op een groep aanwezig zijn.
- De pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De kindcentrumleider en/of de adjunct opvang en onderwijs komen regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- De deuren van de groepsruimtes staan regelmatig open.
- Op opvanglocaties in scholen is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch medewerker alleen werkt.
- Verschillende locaties werken met het open-deurenbeleid. Dit betekent dat activiteiten plaatsvinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch medewerker ook andere pedagogisch medewerkers betrokken zijn. Dit verhoogt de sociale controle en maakt dat kinderen activiteiten van verschillende ontwikkelingsgebieden krijgen aangeboden.
- Alle deuren van de groepen zijn voorzien van een raam/opening.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- In de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan. Daarnaast wordt iedere 15 minuten op de slaapkamer gecontroleerd of de kinderen in orde zijn.
- Waar mogelijk hebben groepsruimtes en verschoonruimtes een doorzichtige afscheiding of blijft de deur open.
- Groepen worden samengevoegd als de beroepskracht-kind ratio dat toelaat.
- In vakantietijd, als minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch medewerker op de groep staat. In dat geval kunnen we ervoor kiezen om twee groepen samen te voegen.
- Stagiaires worden over de groepen en de dagen verdeeld.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch medewerker alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.
- De pedagogisch medewerkers hebben 's middags beurtelings een pauze van drie kwartier.

Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiairs die minimaal drie maanden stagelopen.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen en deze ook daadwerkelijk gekoppeld is aan GOO.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven in de meeste gevallen geen VOG te overleggen. Dit wordt vooraf bekeken of dit wel of niet noodzakelijk is volgens de richtlijnen.

Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.
- Alle medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.
- Elke vier tot zes weken heeft de kindcentrumleider of de adjunct opvang/onderwijs groepsoverleggen op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de Kindcentrumraad.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het Kindcentrum uitgevoerd.

6.0. RANDVOORWAARDEN

6.1. Groepsindeling en ruimtes

Binnen KDV Berglaren werken we met horizontale groepen. Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep waarin kinderen van dezelfde leeftijdscategorie met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep wordt gezien als een soort van huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximum aantal kinderen per groep. Er zijn 4 stamgroepen: de peutergroepen de Olifanten en de Beren en de babygroepen de Giraffen en de Apen.

Naast de stamgroep-ruimte beschikt kinderdagverblijf Berglaren over een atelier en een hal en de ruimte van de zebra-groep. We maken gebruik van deze ruimte wanneer we de groep opsplitsen zodat we apart activiteiten kunnen aanbieden in een kleinere groep.

Wij zorgen er altijd voor dat er voldoende pedagogisch medewerkers zijn op het aantal kinderen dat aanwezig is op de groep. We noemen dit pedagogisch medewerker kind/ratio.

Pedagogisch medewerker kind/ratio.

Wij zorgen ervoor dat er altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers op de KDV-locatie aanwezig zijn tijdens de openingstijden, het openen en sluiten en de aanwezigheid van kinderen. Tussen 7.00 en 7.30 uur kan er 1 pedagogisch medewerker worden ingezet voor de vervroegde opvang. Dit is echter de periode waarop er voortdurend ouders binnen komen om hun kind te brengen en/of te halen en een overdracht te doen. Zij hebben een actieve rol in de uitvoering van het vier-ogen principe. Tijdens de intake worden zij hierover geïnformeerd.

Openingsdagen van de verschillende stamgroepen

Op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag worden de beide babygroepen structureel opgevangen bij De Apen, de Giraffen zijn dan gesloten, Van elke babygroep is er dan een vaste medewerker aanwezig. Ook in vakanties kunnen de babygroepen samengevoegd worden bij een geringe bezetting. Ouders worden hier dan van tevoren van op de hoogte gesteld.

Doordat peuterwerk op de ochtenden integreert in de peutergroep is de gemiddelde groepsgrootte op de ochtenden hoger dan in de middag. De peutergroepen zijn op maandagmiddag, woensdagmiddag, donderdagmiddag en vrijdagmiddag allemaal bij de beren. De olifanten zijn dan gesloten. In vakanties worden de peutergroepen bij een geringe bezetting samengevoegd, ook bij de Beren.

De Groepsruimtes

Alle groepen beschikken over 1 of 2 aangrenzende slaapkamers en een aangrenzende ruimte met daarin een kindertoilet en een lage wasbak. De slaapkamers zijn binnen gehoor- en gezichtsbereik. Qua inrichting heeft elke groep o.a. een keuken, een aankleedtafel, een hoge duo-box, hoge tafels, banken en triptrapstoelen, wipstoeltjes.

Peutergroep de Olifanten

Maximaal aantal kinderen per dagdeel: 16

Aantal vaste pedagogisch medewerkers: 3

Omschrijving:

Er is een aparte keuken- commoderuimte. De ruimte achter de hekjes wordt gebruikt om meer spelmogelijkheden te kunnen bieden die aansluiten bij bepaalde ontwikkelingsfases. De keukenruimte wordt ook vaak gebruikt om activiteiten te doen met een groepje kinderen.

Peutergroep de Beren

Maximaal aantal kinderen per dagdeel: 16

Aantal vaste pedagogisch medewerkers: 3

Omschrijving:

Ook hier is een aparte keuken- commoderuimte. De keukenruimte wordt ook gebruikt voor activiteiten met kleine groepjes kinderen.

Babygroep de Apen

Maximaal aantal kinderen per dagdeel: 14

Aantal vaste pedagogisch medewerkers: 2

Omschrijving:

Ook hier zijn de keukens en commodes in de groep geplaatst. De ruimte is zo ingericht zodat er voldoende ontwikkelingsgerichte en spelmogelijkheden geboden kunnen worden.

Babygroep de Giraffen

Maximaal aantal kinderen per dagdeel: 14

Aantal vaste pedagogisch medewerkers: 2

Omschrijving:

Ook hier zijn de keukens en commodes in de groep geplaatst. Deze ruimte is later aangebouwd en heeft daardoor een lager plafond.

De hal

In het gebouw is een grote hal aanwezig, welke de groepen aan elkaar verbindt. De hal wordt intensief gebruikt en heeft voor elke leeftijdsgroep zijn doeleinden en is vaak ingericht volgens een VVE thema. De hal wordt ook vaak gebruikt als kinderen meer behoefte hebben aan beweging.

Het Atelier

Kinderdagverblijf Berglaren beschikt over een atelier. De kinderen worden er geprikkeld om hun eigen creativiteit te ontdekken en te ontwikkelen. Er wordt met veel verschillend materiaal gewerkt o.a. verf, plak, klei en allerlei kosteloos materiaal zoals dozen, stof etc.

De buitenruimtes

zijn vriendelijk en veilig en er zijn veel spelmogelijkheden; zandbak, gras, klimtoestellen, fietsjes, ballen een ontdektuin en een doolhofje.

BSO

Op de BSO wordt met vaste groepen gewerkt. Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een basisgroep waarin kinderen van diverse (ontwikkelings-) leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep wordt gezien als een soort van huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen en eten.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte wordt het maximum aantal kinderen per groep bepaald.

De BSO heeft 2 groepsruimtes (BSO groep 1 en BSO groep 2) van maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar, per lokaal ter beschikking. Het handvaardigheidslokaal, de aula, de speelzaal en het atelier worden ook regelmatig door de BSO gebruikt. De kinderen hebben een aantal hoeken om in te spelen en een tafel om activiteiten aan te doen.

De groep is zo ingericht dat het kinderen uitnodigt om te spelen/ontdekken/leren. Wij dragen zorg voor de veiligheid ook op emotioneel vlak.

Zowel de binnen als de buitenruimte voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

6.2. Samenstelling team

Elke groep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit team is verticaal van samenstelling wat betekent dat we ervoor zorgen dat er diversiteit is op het gebied van leeftijd, eerdere werkervaringen, kwaliteiten en persoonlijke interesses.

Op alle locaties worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een huishoudelijk medewerkster. Ook is Stichting GOO een erkend leerbedrijf en worden pedagogisch medewerkers regelmatig ondersteund worden door stagiaires, die gedurende een periode bij ons boventallig meelopen.

Er zijn binnen Kindcentrum Berglaren momenteel 11 pedagogisch medewerkers opgeleid tot BedrijfsHulpVerlener.

Elke dag is er minimaal 1 van deze pedagogisch medewerkers aanwezig. In geval van calamiteiten is er per dag een achterwacht geregeld, welke binnen 15 minuten aanwezig kan zijn.

Er wordt met een vast rooster gewerkt zodat kinderen op de dagen dat de kinderen bij ons zijn zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerkers ontmoeten en zich daardoor veilig voelen. Bij (langdurige) ziekte, scholing, verlof of vakantie van een pedagogisch medewerker doen we een beroep op de vaste inval pedagogisch medewerkers.

Team KC Berglaren heeft een kindcentrumleider, een adjunct onderwijs en een adjunct opvang, die samen met de intern begeleider en de ontwikkelingen binnen het team, de stand van zaken van de groepen en het welbevinden van kinderen mee bewaakt. Er zijn structurele overlegmomenten (MT overleg) om dit te kunnen realiseren.

6.3. Pedagogische randvoorwaarden

0 tot 4-jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leermoment. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch medewerkers stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- De inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- Groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- Er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- Er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- Er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van speelgoed of activiteiten;
- Er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; de pedagogisch medewerkers spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen ze om plannen te realiseren;
- Hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

BSO

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- Taal leren in Interactie-trainingen
- Pedagogisch tact
- Kinder-EHBO (jaarlijks)/BHV
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden zijn daarom van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch medewerker in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een nauwe samenwerking met de unit onderwijs binnen KC Berglaren en KC het Venster. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekjes plaats tussen school en de BSO. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders.

Momenteel nemen enkele bso kinderen deel aan de typecursus die via school geboden wordt aan de kinderen. De kinderen die naar de BSO gaan melden zich eerst bij de pedagogisch medewerker en komen na de type cursus weer terug naar de BSO. De typecursus vindt in de school plaats.

Activiteitenprogramma GOO For Fun

Op de BSO bieden we een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. We richten ons op verschillende thema's zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van school. De basisgroep wordt aangekleed met versieringen die aansluiten bij het thema. Onze activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. Ons activiteitenprogramma zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

Ouders kunnen zelf kijken wat we die dag gedaan hebben en met de overdracht wordt er door de pedagogische medewerkers verteld wat hun kind die dag gedaan heeft maar het kind zelf heeft ook altijd veel te vertellen. Voor elke schoolvakantie ontvangen de ouders een nieuwsbrief met het activiteitenprogramma en het thema voor de vakantie.

Het inrichten van de BSO-ruimtes, zowel binnen als buiten is gericht op het bereiken van de pedagogische doelen. De inrichting ondersteunt de kinderen in hun emotionele veiligheid, bijvoorbeeld door het creëren van diverse hoekjes. De ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties wordt gestimuleerd doordat we beschikken over goed ingerichte ruimtes, waarin een prettige sfeer heerst en waar zorgvuldig gekozen spelmateriaal aanwezig is. Kinderen voelen zich er thuis, er is ruimte voor privacy en zelfstandigheid. Bij de inrichting wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de behoeften van jongens en meisjes en met de behoeftes van kinderen van verschillende leeftijden. Daarnaast zijn er verschillende soorten plekken voor verschillende soorten spel en activiteiten.

Boostweken – Be Fine Feel Fine

Na elke vakantie werken we met een programma dat gelijkloopt met het onderwijs. We noemen het de boostweken en tijdens deze boost stimuleren wij het sociaal-emotioneel leren. We nemen allemaal onze verantwoordelijkheid en doen er alles aan om ervoor te zorgen dat ons kindcentrum voor ons allemaal veilig is om te groeien en ontwikkelen. Kernzinnen die hierbij een belangrijke rol spelen;

“Ik mag mezelf zijn en dat durf ik ook”

“Ik wil dat we respectvol omgaan met elkaar en onze omgeving”

We bevorderen hiermee het pedagogisch klimaat en een doorgaande lijn naar school.

6.4. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Om ontwikkelingskansen te vergroten en om (dreigende) ontwikkelingsachterstanden te voorkomen, vroegtijdig op te sporen en aan te pakken bieden wij voorschoolse educatie. Hiervoor maken wij gebruik van een erkend VVE-programma waardoor op een speelse en samenhangende manier de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed ontwikkelingsgericht aanbod.

We maken binnen GOO gebruik van een voorschools educatief programma, namelijk 'Uk en Puk'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. Denk aan ziek zijn, voor de eerste keer naar school gaan en het weer. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod.

Uk en Puk

Op het kinderdagverblijf werken wij met Uk en Puk, een VVE-activiteitenprogramma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Het programma bestaat o.a. uit de volgende 10 thema's:

- Welkom Puk.
- Knuffels.
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie.
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen.
- Dit ben ik.
- Eet smakelijk.
- Kabouters en reuzen.
- Oef, wat warm.
- Kunstenaar

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op alle ontwikkelingsgebieden.

Binnen Kindcentrum Berglaren hebben wij Uk & Puk vanaf 2010 geïntroduceerd. Alle pedagogisch medewerkers hebben de training inmiddels gevolgd. Ongeveer elke 6 weken is er binnen Kindcentrum Berglaren een nieuw VVE- thema. Wij proberen de VVE- thema's zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerstmis. De laatste week van het VVE- thema bestaat uit herhaling. Op deze manier komen de activiteiten nogmaals terug. Deze week wordt ook gebruikt om het nieuwe thema op te zetten voor de pedagogisch medewerkers. Iedere dag vindt er in de groep meerdere VVE- activiteiten plaats. Bij deze activiteiten wordt er gezorgd dat verschillende kinderen aan bod komen.

De pop Puk komt op vaste momenten van de dag meedoen met de kinderen. Ook fruit eten doen ze samen met Puk. Ouders worden betrokken bij het thema door VVE-ouderbrieven. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema.

Voor de doorlopende lijn bij ons op het kindcentrum maken wij samen met de onderbouw een schema van de thema's. En zijn er 2 of 3 thema's per jaar die kindcentrum breed draaien.

Door middel van de VVE-programma's wordt bovenal gestreefd naar het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling'. Dat wil zeggen: het kind laten bewegen aan de grens van zijn mogelijkheden, ofwel het kind niet te veel, maar ook niet te

weinig uitdagen. Daarnaast stimuleren de VVE-programma's pedagogisch medewerkers om kansen te creëren door middel van het activiteitenaanbod, maar vooral ook om kansen te grijpen door van gewone situaties leersituaties te maken. Juist situaties waarbij het kind al actief betrokken is, worden gezien als geschikt om het kind (vooral de jongste kinderen) leerervaringen op te laten doen.

Elk thema staat een boek met daaruit een aantal woorden centraal. Deze woorden komen regelmatig in allerlei activiteiten terug zoals tijdens gesprekjes in de kring, aan de hand van voorwerpen, in rollenspel, en bv. memory met de woordkaartjes. Elke dag gaan de kinderen naar buiten en bij slecht weer naar de gymzaal waar ze volop kunnen bewegen. Ook worden er regelmatig beweegactiviteiten aangeboden in de speelzaal. Kinderen kunnen hier hun grove motoriek met veel plezier oefenen. Ze kunnen laten zien wat ze allemaal al kunnen, waardoor hun zelfvertrouwen groeit. Dagelijks is er ook aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Door in kleine groepjes te spelen leren kinderen samen spelen/rekening houden met elkaar. Zij moeten speelgoed delen, op hun beurt leren wachten, maar ook voor zichzelf op leren komen. Hierbij krijgen zij waar nodig ondersteuning van de pedagogisch medewerkers. Aan tafel worden de knutselactiviteiten en spelletjes gedaan. Ook wordt hier met het fijnere materiaal, zoals kralen en puzzels gespeeld. Hiermee wordt de fijne motoriek van de kinderen gestimuleerd.

Tijdens alle VVE activiteiten worden vaardigheden op de deelgebieden van taal, sociaal-emotionele ontwikkeling, motoriek en rekenen ontwikkeld. Hieronder lichten we de vaardigheden per deelgebied kort toe.

Stimuleren van de taalontwikkeling

Het VVE-programma biedt activiteiten die de verschillende aspecten van de taalontwikkeling stimuleren (taalinhoud/woordenschat, taalvorm en communicatie). Denk bijvoorbeeld aan voorleesactiviteiten, liedjes en versjes, maar ook aan het talig ondersteunen van de diverse activiteiten. Interactie met het kind en een actieve inbreng van het kind staan centraal. Er wordt gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat door woorden in een betekenisvolle context aan te bieden, te verduidelijken en gebruiken. Wanneer het gaat om interactie en communicatie, gaat het om onderlinge betrokkenheid van zowel de spreker als de luisteraar. Bij de jongste groep kinderen, staat het beurt wisselen centraal. Communicatie wordt in eerste instantie vooral individueel geoefend met de vertrouwde pedagogisch medewerker. Bij peuters worden bij communicatie de vaardigheden luisteren en spreken geïntegreerd en de volgende vaardigheden aangesproken:

- Pragmatische vaardigheid: kinderen leren hoe ze zich moeten opstellen in een gesprek
- Uitdrukkingsvaardigheid: door interactie verbeteren kinderen hun uitdrukkingsvaardigheid. Zij breiden hun woordenschat uit en passen hun grammatica beter toe.
- Tekstvaardigheid: kinderen leren begrijpend te luisteren en kunnen steeds beter een lopend verhaal vertellen.
- Taalbeschouwing: kinderen leren reflecteren op de functies en de structuur van mondelinge taal.

De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie. Zij is zich bewust van haar verbale en non-verbale gedrag en stimuleert de taalontwikkeling door veel te benoemen en te verwoorden. Bovendien praat de pedagogisch medewerker veel met de kinderen en stimuleert zij de kinderen om zelf te praten.

Voorbeeld: Tijdens de tafelmomenten (bijvoorbeeld fruit eten en drinken) is vaak ruimte voor een groepsgesprek. Dit sluit meestal aan bij het thema waar we op dat moment mee werken. De kinderen kunnen hun verhaal kwijt en de pedagogisch medewerkers herhalen regelmatig

de woorden die bij het thema horen. En natuurlijk is er ook ruimte voor het kind wat het kind zelf wil inbrengen en vertellen. Ieder kind komt aan bod wat te vertellen tijdens een groepsgesprek. Sommige kinderen vinden dat spannend; als ze zien dat kinderen dit ook doen worden ze vaak over de streep getrokken om zelf ook iets te vertellen.

Bij het VVE-programma is er ook aandacht voor ontluikende geletterdheid. Hieronder vallen aspecten als boekoriëntatie en verhaalbegrip. Door voor te lezen en te vertellen raken kinderen vertrouwd met verhalen, boeken, vertelplaten en de taal die wordt gebruikt. Met behulp van woordkaarten leren we de kinderen een afbeelding te herkennen en benoemen, spelenderwijs leren de kinderen op deze manier taal. Door de afbeelding wordt het visueel gemaakt en de pedagogisch medewerker leert de kinderen de woorden. Door herhaling leert het kind op spelenderwijs steeds meer woorden bij.

Stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker van groot belang. Het VVE-programma bestaat uit activiteiten die individueel of in een kleine groep worden uitgevoerd. Hierdoor kan de pedagogisch medewerker goed inspelen op het kind en de relatie tussen haar en het kind versterken.

Veel activiteiten voor de jongste kinderen zijn gebaseerd op het principe van imitatie. Kinderen leren door te kijken en te imiteren. Zo ontstaat ook een emotionele band: herkenning en erkenning door wederkerige imitatie. De activiteiten geven de kans positief voorbeeldgedrag te laten zien met betrekking tot sociale competentie. Puk heeft hierbij vaak een rol voor kinderen in de dreumes- en peuterleeftijd. Bijvoorbeeld doordat de pedagogisch medewerker vraagt of de kinderen Puk willen troosten of helpen, ervaringen met hem delen of hem helpen om een probleem of een conflict op te lossen. Ook zijn veel activiteiten gericht op samen een spel doen, samen zingen of samen bewegen, waardoor het saamhorigheidsgevoel in de groep wordt vergroot. Daarnaast stimuleren verschillende activiteiten in de grote of kleine groep kinderen om onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen. De pedagogisch medewerker is gevoelig voor lichaamstaal en andere signalen die het kind afgeeft m.b.t. emoties. Door goed te kijken, te luisteren en te proberen begrijpen wat het kind voelt. Zij neemt ieder kind en diens gevoelens serieus. Daarbij plaatst ze zich in de belevingswereld van het kind. Belangrijk hierbij is dat zij met het kind een zodanige band opbouwt, dat het zich veilig voelt in het uiten van emoties. De pedagogisch medewerker is beschikbaar voor ieder kind, reageert op signalen en helpt het. Ook het verwoorden van emoties en de (sociale) situatie is helpend. Rustig tempo en geduld zijn hierbij belangrijk.

Voorbeeld 1: Janske vindt het afscheid nemen van mama nog moeilijk. Zij is dan even heel erg verdrietig. De pedagogisch medewerker troost haar en erkent haar gevoel. 'Je bent even heel verdrietig he, als mama weggaat. Voorbeeld 2: Janske is boos omdat zij een pop niet krijgt en slaat een ander kindje. De pedagogisch medewerker praat met Janske. "Ik zie dat jij boos bent, ik zie dat jij een ander kindjes slaat, dat doet pijn bij het kindje. "Kijk Pip is nu verdrietig en moet huilen" Samen met Janske maakt zij een plannetje "Hoe kunnen we Pip weer blij maken?"

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling

De pedagogisch medewerker biedt spel en speelmateriaal aan dat past bij de ontwikkeling van het kind. Zij zorgt voor een omgeving die uitdaagt en stimuleert. Het kind krijgt de vrijheid om te spelen en te leren in eigen tempo. De pedagogisch medewerker dringt geen activiteiten op; het prettig en plezierig bezig zijn staat voorop. Zij is zich bewust van de invloed die haar gedrag op kinderen heeft.

Voorbeeld; Tijdens een memoryspelletje van de woordkaarten komen allerlei woorden aanbod, bijvoorbeeld een afbeelding van een vloerkleed. De pedagogisch medewerker vraagt aan de kinderen wie thuis ook een vloerkleed heeft. Waar ligt dit vloerkleed? Welke kleur heeft het vloerkleed?

Stimuleren van de motoriek en zintuigen

Het uitgangspunt van het VVE programma is dat kinderen hun motoriek ontwikkelen tijdens dagelijkse activiteiten en spel onder invloed van en in samenspel met zintuiglijke ervaringen. In de activiteiten wordt de nadruk gelegd op het bieden van voldoende bewegingsvrijheid aan kinderen, waardoor ze volop de gelegenheid hebben motorische vaardigheden op te doen. De pedagogisch medewerker geeft kinderen de gelegenheid hun motoriek te ontwikkelen door 'zelf' te ontdekken. Ze stimuleert het kind door het dingen na te laten doen, door herhaling en aanmoedigen. Ze weet in te schatten waar een kind aan toe is. Bij de peutergroepen werken pedagogisch medewerkers veel met thema's en via een speels VVE programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Bij de (VVE) thema's komen ook de bewegingsactiviteiten aanbod. Door een tunnel kruipen, een toren bouwen van blokken of van kussens, bewegingsspelletjes en kringsspelletjes, tekenen, kleien allerlei verschillende soorten bewegingen om zowel de grove als de (startende) fijne motoriek te stimuleren. De medewerkers bieden gerichte activiteiten aan (kansen bieden). En de medewerkers sluiten aan op de spontane bewegingen die zij in de peutergroep opmerken (kansen grijpen). *Voorbeeld: op de groep staat muziek aan. Een van de peuters begint dansen, de pedagogisch medewerker besluit mee te doen en ook andere kinderen uit te nodigen om mee te komen dansen.*

Stimuleren van de rekenprikkel

Binnen verschillende activiteiten is er aandacht voor de drie rekendomeinen: meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Het gaat hierbij vooral om het opdoen van de eerste ervaringen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Vandaar dat we spreken over rekenprikkel. De rekenprikkel zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorisch en zintuiglijke ontwikkeling. *Voorbeeld; Tijdens de presentiekring tellen we samen met de kinderen hoeveel kinderen er aanwezig zijn, is iedereen aanwezig is of is er een kindje ziek of vrij? Ook alvorens we gaan drinken tellen we het aantal bekers of bakjes die nodig zijn. "Zou deze stapel genoeg zijn of hebben we meer bekers nodig?" Zit er genoeg water in de kan voor alle bekers? "Laten we kijken hoeveel bekers we kunnen vullen vanuit de kan". De pedagogisch medewerker en de peuters tellen samen het aantal bekers dat gevuld kan worden met 1 kan water. Ook worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen; in de zandbak zijn verschillende formaten emmers, wat is groot en wat is klein. Wanneer we drinken inschenken prikkelen we de kinderen door te laten kijken waar meer in zit of weinig, waarbij we juist ook de kinderen met een VVE indicatie stimuleren en uitdagen om mee te doen. We grijpen kansen om tijdens een wandeling de schapjes te tellen die we zien in de wei, of hoeveel vogels zie je op het hek?*

Kind volgsysteem

Met behulp van het observatie- en registratiesysteem KIIK! observeren pedagogisch medewerkers op systematische wijze verschillende aspecten van de ontwikkeling van kinderen. Zij observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling.

Aan de hand van aan aantal ontwikkelingslijnen (zie de volgende paragraaf van dit hoofdstuk) maken pedagogisch medewerkers zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is. Zo kunnen zij beter inschatten hoe zij daarbij kunnen ondersteunen: de pedagogisch medewerker stelt doelen en stemt het handelen daarop af.

Ouderbetrokkenheid binnen VVE

Bij de start van een nieuw thema krijgen worden de ouders geïnformeerd door middel van een brief via het ouderportaal. Puk komt op vaste momenten van de dag meedoen met de kinderen. Aan het begin van elke dag zingen de kinderen “goedemorgen Puk, leuk je weer te zien”. Ook fruit eten doen ze samen met Puk. Ouders worden betrokken bij het thema door dit te vermelden in de nieuwsbrief via het ouderportaal. Hierin staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema. Ook wordt regelmatig geprobeerd om binnen een thema een activiteit te plannen waarbij de ouders betrokken worden: een leuke start of afsluiting van het thema of een activiteit waarbij (ouder)hulp nodig is. Daarnaast wordt de groep zo aangekleed dat ook voor ouders duidelijk zichtbaar is welk thema speelt. Tijdens het ophalen of via het ouderportaal wordt verteld welke VVE-activiteiten er hebben plaatsgevonden. Dit alles om te stimuleren dat ouders hier thuis met hun kind over kunnen (na- en door) praten en dezelfde boeken, liedjes, versjes, activiteiten of woorden kunnen aanbieden. Op deze manier streven we ernaar om een kind optimaal te laten leren en daarnaast, waar van toepassing, ook ouders hiervan te laten profiteren.

Ruimte en materialen

Door meerdere speelhoeken met een duidelijk functie te creëren in de groepsruimte wordt de groep overzichtelijk en aantrekkelijk gemaakt voor kinderen en kunnen kinderen gerichte keuzes maken. Bij de keuze en inrichting van de hoeken wordt er rekening mee gehouden dat de verschillende ontwikkelingslijnen uitgedaagd en gestimuleerd worden. Zo is er meestal een hoek waar fantasie- en rollenspel kan plaatsvinden, een hoek waar gebouwd kan worden, een hoek waar rustig (voor)gelezen kan worden en een plekje voor creatieve expressie of het spelen van een spelletje. Door materialen toe te voegen die betrekking hebben op het thema dat centraal staat en de beoogde ontwikkeldoelen wordt herkenbaarheid en betrokkenheid van kinderen bij het thema gestimuleerd alsook de ontwikkeling van het kind. Ook kan er een speciale themahoek gemaakt worden. In deze hoek worden materialen toegevoegd die passen bij het thema. Denk bijvoorbeeld aan het boek dat centraal staat met daarbij passende materialen waar kinderen mee kunnen spelen. Voor we een thema starten wordt regelmatig aan de kinderen en hun ouders gevraagd om spullen van thuis mee te nemen, waardoor betekenisgeving en betrokkenheid verder gestimuleerd worden.

Aansluiting school

Doordat wij werken met een VVE-programma dat in visie en uitvoering aansluit bij het aanbod van school is er een inhoudelijke aansluiting met school. Zo wordt in de groepen 1 en 2 ook gewerkt vanuit de overtuiging dat kinderen vooral leren wanneer zij actief betrokken zijn en uitgedaagd en ondersteund worden en wordt er door de leerkrachten ook gestreefd naar het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij de ‘zone van naaste ontwikkeling’. Leerkrachten werken daarvoor ook met thema’s die dicht bij de beleving van het kind staan en met themahoeken die de verschillende ontwikkelingslijnen uitdagen en stimuleren. Daarnaast werken leerkrachten met hetzelfde kind volgsysteem om de ontwikkeling van het

kind in beeld te brengen en het aanbod van activiteiten en hun rol daarop af te stemmen. Dit is handig bij het overdragen van kind gegevens naar school.

Elk kind dat van de kinderopvang naar groep 1/2 krijgt een warme overdracht. Er vindt een gesprek plaats met ouders, leerkracht groep 1/2 of IB-er en pedagogisch medewerker (mentor van het kind) waarbij de ontwikkeling van het kind wordt besproken aan de hand van KIJK.

Tevens vinden er per jaar enkele overlegmomenten plaats tussen leerkrachten en een aantal pedagogisch medewerkers om zoveel als mogelijk dingen af te stemmen met elkaar om de samenwerking te bevorderen.

Kennis en vaardigheden van pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn VVE-geschoold. Kennis en vaardigheden worden onderhouden door middel van bijscholing, studiebijeenkomsten of workshops.

Daarnaast staat VVE als vast onderdeel op de agenda van de groepsoverleggen van de kinderopvang die ongeveer eenmaal in de 6 weken plaatsvinden. Op deze momenten worden knelpunten besproken, afspraken gemaakt en het aanbod geëvalueerd.

Door de onderlinge uitwisseling tussen de pedagogisch medewerkers en leerkrachten van groep 1/2 worden kennis en vaardigheden op het gebied van VVE bevorderd.

Daarnaast vindt er tweemaal per jaar een overleg plaats tussen de voorschool en jeugdgezondheidszorg over kinderen met een VVE-indicatie. Hierbij zijn aanwezig de adjunct opvang, de intern begeleider van het kindcentrum, pedagogisch medewerkers en een jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. In dit VVE-overleg worden de VVE-resultaten van de individuele kinderen en de continuering van VVE besproken.

Bovendien ontvangen pedagogisch medewerkers op aanvraag (door pedagogisch medewerkers, teamleider of intern begeleider) coaching op het gebied van VVE-kinderen en/of hun pedagogisch handelen. Deze coaching wordt geboden door de intern begeleider van het kindcentrum, ambulante begeleider van het OPDC (orthopedagogisch didactisch centrum binnen stichting GOO) of een pedagogisch coach. De doorgaande lijn wordt continu gestimuleerd, geëvalueerd en verbeterd.

6.5. Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat elf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

0,9 jaar: * Basiskennmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

1,9 jaar: * Basiskennmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskennmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.

- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandacht kinderen

We noemen een kind een aandacht kind als het valt binnen de doelgroep definitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen bij wie een vermoeden is van kindermishandeling, noemen we aandacht kinderen. Zij komen in ieder overleg aan bod en we observeren en registreren ieder halfjaar.

Aandacht kinderen: welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:

0,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

1,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,3 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

2,9 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,3 jaar: * Basissenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Kind bespreking

In het groepsoverleg bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandacht kinderen. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kind bespreking en voor het contact met de ouders. Tijdens dit overleg kan ook de IB-er 0-6 jaar (Intern begeleider) van Kindcentrum Berglaren aanwezig zijn.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders.
- Met het VVE-programma werken aan doelen door grote, kleine en individuele groepsactiviteiten.
- Ouders adviseren een VE-indicatie aan te vragen.
- Een extra observatie door een collega of de IB-er 0-6 jaar van Kindcentrum Berglaren.
- Advies inwinnen via casusbespreking bij expertisecentrum GOO, consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen naar huisarts of consultatiebureau.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het plan van aanpak van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kind bespreking wordt geconstateerd dat meer en gespecialiseerde hulp voor het kind nodig is, bespreekt de mentor van het kind dit met de ouders. Indien gewenst heeft de manager hierin een ondersteunende rol. Er kan advies gegeven worden om contact op te nemen met onderstaande instanties:

- Huisarts
- Consultatiebureau
- Expertisecentrum GOO
- Logopedist
- Maatschappelijk werk

- Opvoedondersteuner
- Veilig Thuis

Deze instanties verwijzen indien nodig weer verder door.

Samenwerking met gespecialiseerde dagopvang

Sinds 1 januari 2018 is er binnen GOO een ambulante begeleider kinderopvang aangesteld binnen de Gemeente Gemert-Bakel. Zij is beschikbaar voor alle kinderopvanglocaties binnen de gemeente. De functie van ambulante begeleider heeft de volgende uitgangspunten:

- Preventieve ondersteuning en begeleiding van kinderen, wanneer hier behoefte aan is.
- Begeleiding bieden op de eigen locatie, in de eigen omgeving van het kind.
- De expertise van onze pedagogisch medewerkers vergroten, zodat zij de begeleiding kunnen bieden die bij het kind past.
- Lichte opvoedingsondersteuning bieden aan ouders.

De ambulante begeleider brengt hulpvragen in kaart, observeert kinderen in de groep na toestemming van ouders, geeft coaching op de werkvloer aan de pedagogisch medewerkers, betreft ouders in het proces wanneer er vragen zijn rondom het kind en werkt nauw samen met onderwijs en andere professionals.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch medewerkers van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk! -methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per locatie een scholingsplan op.

Tijdens de kind bespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De adjunct van de opvang zorgt hiervoor.

6.6 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Gezonde voeding draagt bij aan een goede ontwikkeling van je kind. Daarom volgen wij de adviezen voor de kinderopvang van het Voedingscentrum. Dat betekent onder andere dat wij:

- Vooral producten uit de [Schijf van Vijf aanbieden](#).
- De hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die kinderen binnenkrijgen beperken, en zorgen dat ze voldoende vezels binnenkrijgen.
- Feestjes gezond vieren. Daarom vragen we aan ouders om traktaties klein en niet te calorierijk te maken.
- Ons houden aan vaste eetmomenten, waarbij we rustig aan tafel eten. Onze medewerkers begeleiden de kinderen bij de maaltijd en hebben een voorbeeldfunctie.
- Voor baby's een eigen voedingsschema gebruiken, dat we met de ouders/verzorgers afstemmen. We stemmen ook het geven van de eerste hapjes af.

Veilig met voedsel omgaan

Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.

Pedagogische aspecten voeding

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**
We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.
- **Persoonlijke ontwikkeling**
Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.
- **Sociale vaardigheden**
De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.
- **Waarden en normen**
Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

- **Gevarieerd aanbod**

We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten fruit en groenten, brood, drinken en beleg.

- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**

We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.

- **Minder verzadigd vet**

We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+kaas.

- **Veel groenten/fruit en brood**

Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.

De pedagogisch medewerker zorgt voor een gevarieerd fruitaanbod voor de kinderen.

Voorafgaand aan het fruit eten mogen kinderen (wanneer dit veilig geacht wordt voor een kind) meehelpen met fruit klaarmaken. Fruit wordt eerst goed gewassen voor het bereid wordt.

Tijdens het fruit eten worden kinderen gestimuleerd om fruit te eten. Wanneer kinderen niet bekend zijn met bepaalde soorten fruit zal de pedagogisch medewerker hen op een laagdrempelige manier stimuleren ook een (klein) stukje te proeven.

Op woensdagen en vrijdagen en op de studiedagen/in vakanties wordt ook een broodmaaltijd genuttigd op de BSO. De pedagogisch medewerkers eten samen met de kinderen aan tafel. Zij zorgen voor een gevarieerd aanbod en stimuleren de kinderen om zelf verstandig en gevarieerd met voeding om te gaan.

Tijdens de broodmaaltijd smeren de kinderen zoveel mogelijk zelfstandig hun boterham. Wanneer er hulp nodig is zal de pedagogisch medewerker deze bieden of zal een (ouder) kind dat het leuk vindt om te helpen, dit doen.

Wanneer een kind een allergie heeft of bepaalde voedingsmiddelen niet mag hebben, wordt dit door ouders/verzorgers met de pedagogisch medewerkster gecommuniceerd. Deze informatie wordt teambreed duidelijk overgedragen aan alle pedagogisch medewerkers rondom het kind en zal duidelijk op afgesproken plekken genoteerd staan (in het ouderportaal, in de mappen, voedingslijsten e.d.).

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig is of afscheid neemt dan wensen wij een gezonde traktatie. De pedagogisch medewerkers overleggen met ouders wanneer het feestje of afscheid plaatsvindt en adviseren ouders desgewenst bij de keuze voor een gezonde traktatie. Als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie dan kunnen we ervoor kiezen om deze niet op te laten eten op de groep, maar de traktatie mee te geven naar huis, zodat elke ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt. Om ouders te helpen een gezonde keuze te maken voor een traktatie beschikken wij over een traktatieboek, waarin voorbeelden staan van verantwoorde en gezonde traktaties. Om privacy redenen is het niet toegestaan om video opnames te maken. Wel mogen er foto's gemaakt worden tijdens de verjaardag van uw kind. Door de invoering van de wet Algemene verordening gegevensbescherming, zal tijdens het intakegesprek aan de ouders schriftelijke toestemming worden gevraagd voor de groepsfoto van uw kind, het

publiceren van fotomateriaal van uw kind op de website, facebook of Pr-activiteiten. Wij verzoeken u dringend om foto's die gemaakt zijn op de locaties niet te verspreiden via social media.

6.7. Social media

Social media zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Social Media van GOO, op te vragen bij de locatie.

De social media-platforms bieden natuurlijk ook kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen.

Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom - bij het gebruik van social media - dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden. Het protocol Social Media van GOO helpt om social media bewust en verantwoord te gebruiken.

6.8. Open deuren

Open deuren betekent letterlijk kinderen meer de ruimte geven aan kinderen om te spelen en zich te ontwikkelen door de deuren van de groepsruimtes open te zetten. We spelen zo in op de individuele behoeftes van de kinderen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken. De veiligheid en het overzicht met betrekking tot de kinderen worden hierbij uiteraard niet uit het oog verloren. Duidelijke afspraken tussen de pedagogisch medewerkers van de verschillende groepen en tussen de kinderen onderling zijn hier uiteraard van groot belang.

Wat willen wij bereiken met open deuren?

- Vergroten welbevinden van de kinderen en pedagogisch medewerkers
- Vergroten van de uitdaging voor de oudere kinderen
- Vergroten keus in vriendjes en pedagogisch medewerkers
- Vergroten contact/aandacht voor de (aller)kleinsten

Hoe willen wij dat bereiken?

- Aanbieden van verschillende activiteitenplekken buiten de groep
- Creëren van één specifieke speelhoek per groep (b.v. een winkeltje, een bouw/auto hoek, een ruim opgezette huishoek).
- Kinderen de mogelijkheid bieden om te gaan spelen c.q. mee te doen aan een activiteit op een andere groep

Wat betekent open deuren in de praktijk?

- Open deuren betekent in de praktijk voor dagopvang en peuterwerk dat de kinderen een kijkje kunnen nemen bij een oudere broer of zus, een vriendje of vriendinnetje. Voor binnen betekent dit de deuren open, maar ook buiten kunnen de poortjes worden opengezet zodat de kinderen meer ruimte hebben om te spelen, fietsen. Natuurlijk zijn de poortjes naar het buitenterrein afgesloten wanneer de kinderen buiten spelen en is er altijd toezicht! Het poortje bij afscheiding babygroepen en peutergroepen is dan geopend.

Open deuren betekent in de praktijk voor BSO Berglaren, dat de kinderen bij elkaar in de groep kunnen spelen. Tijdens de eetmomenten zitten de kinderen in hun eigen basisgroep en daarbuiten mogen ze op beide groepen spelen. De groep van BSO 1 is recht tegenover BSO 2. Kinderen krijgen op deze manier de gelegenheid om in de naast gelegen groep een kijkje te nemen of eens met 'ander' speelgoed te spelen. Bovenal vinden de kinderen het gezellig om af en toe bij elkaar te gaan kijken en met ander speelgoed te kunnen spelen. Wanneer we buiten zijn is er ook sprake van 'open deuren', kinderen van de andere BSO kunnen met elkaar spelen. Er is toezicht doordat er altijd een pedagogisch medewerker buiten is.

